

Súd: Okresný súd Martin
Spisová značka: 23P/72/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5716213045
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 07. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jozef Medved'
ECLI: ECLI:SK:OSMT:2017:5716213045.8

Uznesenie

Okresný súd Martin vo veci starostlivosti o maloleté deti :

P. F., A.. XX.X.XXXX,
P. F., A.. XX.X.XXXX,

zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny P., pracovisko S. S., deti rodičov : matky Y. F., A.. XX.X.XXXX, bytom O. A.. XX/XX, P. a otca P. F., A.. XX.X.XXXX, trvale bytom P., t.č. bytom P. XXA/XX, P. - F., mal. deti trvale bytom ako matka, t.č. bytom u starej matky, za účasti prokurátora Okresnej prokuratúry P., v konaní o zverenie mal. detí do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky B. F., A.. XX.X.XXXX, trvale bytom Q.. Š. X/XX, P., zast. JUDr. Ivetou Ďurčaťovou, advokátkou, AK so sídlom Kollárova 35, Martin, takto

rozhodol:

Súd maloleté deti P. F., A.. XX.X.XXXX a P. F.G., A.. XX.X.XXXX zveruje do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky B. F., A.. XX.X.XXXX, ktorá je povinná vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté deti v rovnakom rozsahu, v akom ju vykonávajú rodičia s tým, že právo zastupovať maloleté deti a spravovať ich majetok má iba v bežných veciach, a to počnúc od 6.12.2016.

Matka Y. F., A. XX.X.XXXX je povinná platiť výživné a to na maloletú P. F., A.. XX.X.XXXX vo výške 100,-Eur mesačne a na maloletého P. F., A.. XX.X.XXXX vo výške 70,-Eur mesačne počnúc od 6.12.2016 so splatnosťou vždy do 20-teho dňa v mesiaci vopred na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny P..

Nedoplatok na výživnom splatný za obdobie od 6.12.2016 do 31.7.2017 v celkovej výške u maloletej P. F. 783,90,-Eur a u maloletého P. F. 548,70,-Eur súd matke povoľuje zaplatiť v splátkach po 30,-Eur mesačne splatných spolu s bežným výživným na každé dieťa zvlášť s tým, že omeškanie so zaplatením niektorej splátky bude mať za následok splatnosť celého plnenia.

Otec P. F., A.. XX.X.XXXX je povinný platiť výživné na maloletú P. F., A.. XX.X.XXXX vo výške 100,-Eur mesačne a na maloletého P. F.G., A.. XX.X.XXXX vo výške 70,-Eur mesačne počnúc od 6.12.2016 so splatnosťou vždy do 20-teho dňa v mesiaci vopred na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny P..

Nedoplatok na výživnom splatný za obdobie od 6.12.2016 do 31.7.2017 v celkovej výške u maloletej P. F. 783,90,-Eur a u maloletého P. F. 548,70,-Eur súd otcovi povoľuje zaplatiť v splátkach po 30,-Eur mesačne splatných spolu s bežným výživným na každé dieťa zvlášť s tým, že omeškanie so zaplatením niektorej splátky bude mať za následok splatnosť celého plnenia.

Otec je oprávnený stretávať sa s maloletým synom P. F., A.. XX.X.XXXX každý párný víkend v kalendárnom roku a to v čase od piatku od 16.00 hod. do nedele do 18.00 hod. nepretržite.

Súd ďalej ukladá obom rodičom maloletých detí povinnosť podrobiť sa odbornému poradenstvu na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny P., Referát poradensko-psychologických služieb.

Rodičia budú povinní dostaviť sa na termíny stretnutí určené Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny P., Referát poradensko-psychologických služieb.

Súd ukladá Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, Referát poradensko-psychologických služieb vykonať párové stretnutia s rodičmi, v prípade potreby aj s maloletými deťmi a to v počte najmenej 12 v období jedného roka od právoplatnosti tohto uznesenia.

Súd ukladá Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny P., odbor sociálnych vecí a rodiny predkladať súdu štvrtročne v písomnej forme správy o priebehu odborného poradenstva, či bol splnený účel výchovného opatrenia a to najneskôr do posledného dňa toho-ktorého štvrtroka.

Žiaden z účastníkov n e m á n á r o k na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1.

Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny P., pracovisko S. S. ako orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately podal na tunajšom súde dňa 31.10.2016 návrh na nariadenie neodkladného opatrenia podľa § 367 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku, na odovzdanie mal. detí P. F., A.. XX.X.XXXX a P. F., A.. XX.X.XXXX, do osobnej starostlivosti starej matky B. F., A.. XX.X.XXXX, bytom Q.. Š. X/XX, P.. Zároveň dal podnet na začatie konania o zverenie mal. detí do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky. Navrhovateľ odôvodnil návrh na nariadenie neodkladného opatrenia v podstate tými okolnosťami, že mal. deti P. a P. boli po rozvoze manželstva rodičov rozsudkom OS Martin právoplatným dňa 5.6.2014 zverené do osobnej starostlivosti matky. Dňa 13.1.2016 orgán SPODaSK osobne kontaktovala stará matka mal. detí B. F., ktorá uviedla, že žiada o riešenie nepriaznivej situácie v rodine jej dcéry Y. F. a mal. detí. Stará matka vyjadrila obavu o ich zdravý vývin, nakoľko dcéra si našla priateľa F. Y., ktorý má deti psychicky ohrozovať, zastrášať ich, nadávať im a správať sa voči nim aj matke agresívne. Tiež uviedla, že dcéra túto situáciu odmieta riešiť, nechce si priznať vzniknuté problémy a začala neprimerane požívať alkoholické nápoje. Deťom sa zhoršil prospech v škole aj celkové správanie. Táto situácia bola následne riešená prostredníctvom opatrení SPODaSK v rodine. Zo strany úradu bolo realizovaných niekoľko pohovorov s matkou a jej partnerom za účelom spolupráce pri riešení problémov v rodine. Tieto však boli neúspešné z dôvodu, že matka odmietala priznať problémy v rodine, nespolupracovala, bola s ňou ťažká komunikácia. O spoluprácu bola preto požiadaná P. P. Ď. z RPPS ÚPSVaR v P., ktorá s rodinou intenzívne spolupracovala. Počas uvedeného obdobia boli mal. deti z dôvodu ich želaní v starostlivosti starej matky. Na základe stretnutí na RPPS sa situácia v rodine stabilizovala a deti sa chceli vrátiť domov. Mal. P. sa vrátil k matke v apríli 2016 a mal. P. sa vrátila do domáceho prostredia až po skončení poradenského procesu na RPPS v auguste 2016. Situácia v rodine sa však opätovne zhoršila. Na základe aktuálnych informácií zistených dňa 28.10.2016 má navrhovateľ za to, že mal. deti sú pravdepodobne vystavované neprimeranému správaniu zo strany priateľa matky. Matka v neúmernej miere požíva alkoholické nápoje. Deti majú obavu byť doma, nevedia odhadnúť aké správanie môžu očakávať od matky a jej priateľa, v domácom prostredí sa necítia bezpečne. Mal. deti vyjadrili svoju túžbu opustiť matkinu domácnosť a žiť v domácnosti svojej starej matky p. B. F.. Stará matka sa o deti chce postarať a zabezpečiť im bezpečné prostredie pre ich zdravý vývin. Otec mal. detí P. F. je o situácii v rodine informovaný. V minulosti však neprejavil záujem o to, aby mu boli deti zverené do starostlivosti ani v období, keď v rodine boli vyhrotené problémy. Podľa súčasných informácií otec nemá stabilné bývanie a žije u svojho známeho. Počas obdobia kedy žil s rodinou tiež dochádzalo k násiliu na matku detí. Mal. P. má k otcovi veľmi negatívny vzťah. Mal. P. ho síce pravidelne navštevuje, majú spolu dobrý vzťah, ale otec momentálne nevie deťom zabezpečiť stabilné prostredie pre ich zdravý vývin. Nariadenie neodkladného opatrenia orgán SPODaSK navrhuje s prihliadnutím na možné ohrozenie zdravia a priaznivého vývoja mal. detí.

2.

Uznesením č.k. 23P/72/2016-19 zo dňa 3.11.2016 súd na základe podnetu orgánu SPODaSK začal z úradnej povinnosti podľa § 23 ods. 2 CMP konanie o zverenie mal. detí do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky B. F., A.. XX.X.XXXX a uznesením č.k. 23P/72/2016-20 zo dňa 3.11.2016 ustanovil mal. deťom pre konanie kolízneho opatrovníka Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny P., pracovisko S. S..

3.

Uznesením č.k. 23P/72/2016-21 zo dňa 3.11.2016 súd nariadil neodkladné opatrenie, ktorým uložil povinnosť matke Y. F. odovzdať mal. deti P. F. a P. F., A.. XX.X.XXXX do starostlivosti starej matky B. F., A.. XX.X.XXXX, bytom Q.. Š. X/XX. Uznesenie o neodkladnom opatrení nadobudlo právoplatnosť dňa 6.12.2016.

4.

Súd vykonal na pojednávaniach dokazovanie výsluchom matky Y. F., otca P. F., starej matky B. F., svedka F. Y. i maloletých detí P. a P. F.; prečítaním správ zo sociálneho prieskumu u účastníkov konania kolíznym opatrovníkom; prečítaním správy psychologičky RPPS ÚPSVaR P., ako aj ďalších listinných dôkazov nachádzajúcich sa v súdnom spise a pripojeného spisu tunajšieho súdu sp. zn. 6P/80/2015.

5.

Matka pred súdom vypovedala, že so zverením mal. detí do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky nesúhlasí. Chce, aby deti zostali u nej, nakoľko si myslí, že počas spolužitia bolo deťom u nej dobre. Starostlivosť o maloletých zabezpečovala na dobrej úrovni. Pripustila, že boli isté problémy so správaním dcéry P., ktorá ju neposlúchala a nerešpektovala. Táto chce zostať u starej matky, pretože si tam môže robiť čo chce. S mal. P. nejaké problémy neboli. Stará matka od nich deti doslova uniesla, chodievala na sociálku a podáva tam rôzne vyjadrenia na jej adresu. Vzťahy medzi nimi sú zlé. Návrh starej matky považuje za vykonštruovaný. Ona je zamestnaná v spol. S. H. a pracuje pri CNC stroji. V tejto firme pracuje i partner. V práci aj fúkajú, takže alkohol cez týždeň nemôže požívať. Občas si kúpi nejaký O. a v piatok napr. fľašu vína, ale určite nie, že by sa jednalo o nejaké extrémne požívanie alkoholu. Partner v minulom roku chodil hrať na automatoch, ale nemyslí, že by sa jednalo o závislosť. Toho roku už hrať nechodí. Okrem príjmu zo zamestnania má príjem z prenájmu domu, ktorý bol kupovaný na hypotéku, a to 250,-Eur mesačne, z čoho je platená hypotéka. Z tohto príjmu platí aj daň. Počas manželstva s otcom detí sa o deti starali čo najlepšie, ako vedeli s tým, že jej matka stále zasahovala do všetkého, vrátane starostlivosti o deti. Čo sa týka výpovedí maloletých, tak na 80 % je všetko klamstvo, je to vymyslené. Pokiaľ deti odišli z domácnosti, bolo to len preto, že si chcú robiť sami, čo chcú. Čo sa týka partnera, tento ich chcel vychovávať, podieľať sa na ich výchove, oni však nechceli prijať jeho názory. Správanie dcéry bol pre ňu veľký šok a pociťuje to ako krivdu dokonca života. Zostala potom taká citovo vyprahlá s tým, že maloletú nekontaktovala. Zrušila jej i telefón, ale to z toho dôvodu, že predtým pretelefonovala asi 30,-Eur. Pokiaľ ide o syna, tohto sa snažila kontaktovať telefonicky. Nechce však nejakým spôsobom pred deťmi ponižovať, prosí sa o to, aby sa mohla s nimi stretnúť. Zo strany starej matky ide o psychické vydieranie, podrývanie rodičovskej autority.

6.

Otec na pojednávaniach rovnako uviedol, že nesúhlasí so zverením mal. detí do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky. Vypovedal, že všetko čo uviedla stará matka je klamstvo. Táto mu bráni v telefonickom kontakte s maloletými, takisto v stretávaní s nimi. Na výživu maloletých prispieva, má odložené účtenky, knižku asi 40 strán, kde sú doklady, že prispieval aj 200 - 300,-Eur na mesiac. Mal. P. ku nemu chodievala cez víkendy, soboty, nedele. Takisto bol u neho cez sviatky. K súčasným pomerom matky sa nevie vyjadriť. Predtým, kým bývali spolu, tak sa o maloletých riadne od malička starala. On v súčasnosti býva v podnájme na ulici P. v prenajatom byte. Jedná sa o nájom štvorizbového bytu, kde tento má prenajatý od kamaráta, ktorý sa volá H. Y.. Nájomné posielal na účet po 200,-Eur mesačne. Čo sa týka návrhu na úpravu práv a povinností k maloletým, tak navrhuje striedavú osobnú starostlivosť, a to napr. v týždenných intervaloch s tým, že týždeň by boli deti u neho a týždeň u matky. V čase po rozvoде zostali deti v osobnej starostlivosti matky. Vtedy otázku striedavej osobnej starostlivosti neriešil, nakoľko mal zdravotné problémy. Tieto má aj doposiaľ, ale už sa to o niečo zlepšilo. Vybavuje si aj invalidný dôchodok. Nie je zamestnaný. Je evidovaný na úrade práce a nemá žiadne príjmy. Nájomné platí z úspor, ktoré má z minulosti, keď podnikal. Nemá úspory na účte, ale pri sebe. Partnera matky pozná s tým, že takisto má informácie, že má nejaké problémy, že aj užíva alkohol. Vyjadril nesúhlas, že býva v spoločnej domácnosti s matkou, aj sa to snažil s ňou riešiť. Matka detí tiež mala isté obdobie problémy s užívaním alkoholu. Tiež jej dohovára, vyjadril sa aj pred úradom práce, že by mohla absolvovať aspoň ambulantné liečenie. Poukazuje aký je morálny profil starej matky, kde maloletá P. bola sexuálne zneužitá v čase, kedy bola na návšteve u nej na Silvestra. Jednalo sa o trestné konanie pred tunajším súdom

sp. zn. 1T/21/2016. Predtým, kým boli maloleté deti malé, tak stará matka pila a dokonca aj dcéru - bývalú manželku stále navádzala na pitie alkoholu. Stará matka pije aj v súčasnosti. Návrh starej matky tiež považuje za účelový, ide jej len o peniaze. Pred pojednávaním dňa 5.6.2017 súdu doručil návrh na zverenie mal. detí do svojej osobnej starostlivosti a určenie výživného zo strany matky vo výške 40,-Eur mesačne na mal. P. a 30,-Eur mesačne na mal. P., počnúc od právoplatnosti rozsudku. Na tomto návrhu zotrval aj na poslednom pojednávaní, pričom navyiac uviedol, že čo sa týka prípadnej otázky úpravy styku, chce sa stretávať s maloletými deťmi bez obmedzení. Invalidný dôchodok mu nebol priznaný. Je pravda, že má dlžobu v sociálnej a zdravotnej poisťovni. Tieto dlhy vznikli z toho dôvodu, že bol chorý. Je pravda, že bol asi 2 - 3 roky dozadu podmienene odsúdený v súvislosti so spoločenstvom vlastníkov bytov za spreneveru, no podmienka mu už skončila. K otázkam ohľadne nájmu bytu uviedol, že nájomnú zmluvu nevie predložiť, pretože toho času nemá platnú zmluvu, nakoľko sa pripravuje. Hovoril mu právnik pani O., že je tam problém, lebo ona má trvalý pobyt v W. a na katastri to trvá 60 dní kým sa to zmení. Z tohto titulu nájomnú zmluvu momentálne nemôže predložiť. Prítomnosť druhého nájomcu pána Y. ani jeho vyjadrenie nezabezpečil. Navrhol doplniť dokazovanie vypracovaním znaleckého posudku ako bolo uvedené v správe RPPS P..

7.

Stará matka detí B. F. navrhla rozhodnúť o zverení mal. detí P. a P. do svojej náhradnej osobnej starostlivosti. Vypovedala, že deti sú u nej v podstate od 7.11.2016. Deti bývajú u nej a sú spokojné. Občas je nejaký problém, čo sa týka správania, no ich výchovu zvláda. Od obdobia, ako sú maloletí v jej starostlivosti, zo strany rodičov peňažným plnením na ich výživu prispievajú nie je vôbec. Otec maloletých kúpil synovi, keď išli na lyžiarsky, lyžiarske topánky za 27,-Eur a asi dvakrát doniesol maloletým nejaké jedlo. Čo sa týka dôvodov pre náhradnú osobnú starostlivosť, tak maloleté deti sa vyjadrovali, že sa boja partnera matky a v podstate aj samotnej matky. V minulosti už podala návrh na zverenie, následne sa situácia o niečo zlepšila, takže maloletí sa vrátili naspäť. Keď sa to stalo, to správanie ako predtým, teda požívanie alkoholu a pod. začalo odznova. U partnera matky podľa jej informácií sa jedná o neliečeného gamblera. Vie, že tam bola viackrát volaná polícia, takisto maloletá P. uvádzala, že sa jej partner matky vyhrážal, že s ňou zatočí. Obidve maloleté deti hovoria, že sa nechcú vrátiť do domácnosti matky a chcú u nej zostať. Mal. P. chodí do siedmej triedy základnej školy v P. a P. do prvého ročníka Strednej odbornej školy obchodu a služieb v P. - U.O.. Jej príjem pozostáva zo starobného dôchodku a opatrovateľského príspevku na sestru. Náklady na bývanie sú nájom t.j. preddavky do bytového spoločenstva 200,-Eur mesačne, elektrina okolo 27,-Eur mesačne, plyn 11,-Eur štvrťročne, televízia P. 25,-Eur mesačne a tiež náklady týkajúce sa miestnych poplatkov, odvoz komunálneho odpadu, daň a pod. Čo sa týka nákladov na deti, tak len potom, ako prišli ku nej, tak na oblečenie vynaložila viac ako 200,-Eur, nakoľko prišli len s vecami, ktoré mali. Matka maloletej poslala nejaké veci, aj to v podstate len veci nepotrebné, nejaké časopisy a pod. Takisto zdravotnú kartu poslala synovi po mesiaci a kartu na autobus takisto po mesiaci. Ohľadne styku maloletého P. s otcom navrhuje rozhodnúť tak, ako bolo uvedené v správe Referátu poradensko-psychologických služieb, teda styk upraviť od piatku od 17.00 hod. do nedele do 17.00 hod.. Otec sa s maloletým P. v takomto rozsahu aj doteraz stretával. Čo sa týka maloletej P., tu stretávanie nenavrhuje upravovať. Pokiaľ ide o styk detí s matkou, nevie sa vyjadriť. Výšku výživného navrhuje zo strany oboch rodičov na obidve deti po 100,-Eur mesačne, ale ponecháva to na zvážení súdu.

8.

Mal. P. F.G. sa pri výsluchu pred súdom vyjadril, že chodí do siedmej triedy základnej školy v P.E. a býva na L. u starej matky. Býva tam už od obdobia pred Vianocami. Tiež tam býva sestra P.. Do školy dochádza autobusom. Matka býva stále v P. spolu s partnerom, otec vo Q. v trojizbovom byte. Ku otcovi chodievajú každý druhý víkend od piatku do nedele. Otec býva ešte s jedným spolubývajúcim. Stará matka mu dovolí chodiť k otcovi, stretávať sa s ním, nie sú tam žiadne problémy. Sestra ku otcovi nechodí, ani sa s ním nejakým spôsobom nestretáva. Ku matke do jej domácnosti nechodí, stretne sa s ňou len občas na zastávke. Čo sa týka bývania u starej matky, je im dobre. Jemu to vyhovuje, takisto aj sestre. Z domácnosti od matky odišli v podstate kvôli matkinmu priateľovi s tým, že boli medzi nimi problémy. Napr. sa začali cez víkend biť s matkou, takisto matkin priateľ raz napadol sestru, potiahol ju za vlasy k zemi, tak ju držal. Matka voči tomu nejakým spôsobom nezasiahla. Matka cez víkendy väčšinou bývala opitá, nič vtedy nerobí. Ku matke by aj išiel, pokiaľ by tam ten partner nebýval. S otcom si tiež telefonuje, s matkou v podstate len vtedy, keď je u otca, teda raz za čas. Nevie, či otec niekde pracuje, ale spomínal, že robí v nejakej reštaurácii. Príspeje mu napr. mu kúpil topánky. Takisto kúpi potraviny, sladkosti a pod.. Je pravda, že už aj predtým bola taká situácia, že spolu so sestrou boli u starej matky s tým, že potom sa vrátili. Na

začiatku sa to zlepšilo, potom sa to však zasa začalo zhoršovať, matka s partnerom začali piť. Boli tam hádky, takisto bitky, bolo to hlavne cez víkendy. Trvalo to asi štyri mesiace, potom zasa odišli.

9.

Mal. P. F.Č. sa pred súdom vyjadrila, že z domácnosti matky v podstate odišli preto, že nechceli bývať s jej priateľom F. Y.. V domácnosti vznikla zlá atmosféra kvôli tomuto priateľovi. Začali s matkou veľmi piť. Potom, ako sa matka s otcom rozviedli, tak otec ešte býval v spoločnej domácnosti určitú dobu po rozvode, asi nejaký jeden - dva roky s tým, že chodieval do roboty. Potom si matka našla priateľa F., ktorého si neskôr tam aj do domácnosti nasťahovala, z čoho vznikala zlá atmosféra. Oni spolu pili. Takisto otec, keď chodieval z práce večer domov, tak ten F. ho núkal alkoholom a zase potom, keď otec odišiel, tak F. na neho nadával. Takto pili v podstate každý víkend. Neskôr sa otec zo spoločnej domácnosti odsťahoval. Matka s priateľom takto pokračovali s tým, že pili hlavne cez víkendy. Takisto tam chodievali rôzne návštevy, najmä kamaráti toho F.. Partner matky potom začal byť aj agresívny s tým, že sa stalo napr. že ju raz chytil za vlasy, tak ju ťahal až k zemi. Matka to videla, bola však zrejme opitá. Videl to aj brat. Napadol ju vtedy preto, že si zastala starkú, keď na ňu nadával. Myslí si, že matka je týmto partnerom ovplyvnená. Myslí, že to bolo už extrémne, že je aj závislá. Chodili sa poflakovať. Bývajú u starkej už asi pol roka, určite na Vianoce už boli u nej. Podmienky bývania tam majú dobré, zariadili si aj izbu. Ona chodí do strednej školy v P. - U.. Za to obdobie, ako sú u starej matky sa s otcom stretla iba jedenkrát v reštaurácii. S týmto si netelefonuje, ani sa s ním nestretáva. Nechce sa s ním nejako stretávať, nemá záujem aj z toho dôvodu, že otec len hovorí rôzne klamstvá, pretvaruje sa aj pred bratom, vymýšľa si. Vie, že brat sa s ním stretáva, aj mu telefonuje. Kde býva otec, nevie presne. Brat spomínal, že v nejakom trojizbovom byte vo Q., kde má bývať s nejakým kamarátom. Takisto len z počutia vie, že má pracovať pre H., že rozváža obedy. Asi je to na čierne. S matkou sa takisto od doby, ako odišli k starej matke, nestretla, nebýva s ňou v telefonickom kontakte. Občas matka zavolá bratovi s tým, že poväčšine, keď mu zavolá, tak je opitá. V minulosti sa už stalo, že odišli z miesta bydliska ku starej matke a po určitom čase sa vrátili naspäť. Na začiatku to bolo trochu lepšie a po čase sa to zasa začalo. Zasa tie konflikty, požívanie alkoholu a iné. Vie, že situácia u matky sa nezmenila, informácie má od kamarátov. Títo hovoria, že matku stále vidia opitú, že to tak pokračuje dodnes. Myslí si, že náhradná starostlivosť u starej matky by toho času bola pre ňu aj brata najlepšia.

10.

Z písomne podaných správ zo strany kolízneho opatrovníka zo dňa 8.2.2017 a 22.5.2017 súd zistil, že stará matka B. F., A.. XX.X.XXXX býva v 4-izbovom byte na adrese Q.. Š. X/XX, P.. Byt je v jej vlastníctve. V spoločnej domácnosti býva tiež jej sestra P. O., A.. XX.X.XXXX, ktorá je invalidná dôchodkyňa, osoba s ŤZP. Opatrovanie vykonáva stará matka detí. Pani O. má svoju vlastnú izbu. Mal. deti P. a P. majú u starej matky tiež vlastnú izbu, ktorá je účelne zariadená. Hygiena a čistota v domácnosti je na požadovanej úrovni. Príjmy na strane starej matky tvorí opatrovateľský príspevok vo výške cca 92,-Eur mesačne a starobný dôchodok vo výške 394,30,-Eur mesačne. Náklady na domácnosť platí - nájom 200,-Eur mesačne, inkaso 25,-Eur mesačne a štvrťročne plyn po 11,-Eur. Stará matka uviedla, že aj naďalej sa chce postarať o svoje vnúčence. Ako dôvod uviedla, že deti nemajú momentálne kam ísť, u matky sa situácia nezmenila, pravdepodobne sa ešte zhoršila a matka začala požívať alkoholické nápoje ešte vo väčšej miere ako predtým. Naďalej žije s partnerom p. Y., z ktorého majú deti obavu a boja sa jeho údajného nevyspytateľného správania. O mal. P. sa matka vôbec nezaujíma, zaujala voči nej úplne odmietavý postoj, nechce s ňou komunikovať ani sa stretávať. S mal. P. matka udržuje sporadický telefonický kontakt. Telefonuje mu len ak je na pobyte u otca. Počas telefonátov je často pod vplyvom alkoholu, vyjadruje sa vulgárne na starú matku a tiež svojimi vyjadreniami ako napr. že si niečo urobí, psychicky vydiera svojho syna. Matka deťom nabalila len veľmi nevyhovujúce oblečenie, žiadne topánky. Mal. P. poslala prázdnu krabičku od cigariet, jedny spodné nohavičky, zošit a nejaký katalóg. Neprišpieva žiadnymi finančnými prostriedkami na starostlivosť o deti. S otcom má mal. P. dobrý a blízky vzťah, avšak stará matka uviedla, že by bola rada, aby tento styk otca s dieťaťom bol upravený súdom, nakoľko otec s ňou vôbec nekomunikuje a všetko rieši len prostredníctvom syna. Mal. P. sa s otcom stretla, ale vždy len na pár hodín. Čo sa týka vyživovacej povinnosti tú otec neplní, synovi kúpil len zimné topánky a dcére poslal po synovi sladkosti. Inak všetko potrebné financuje stará matka. Otec býva v prenajatom 3-izbovom byte na J.. P. XXA/XX, P. - F., kde s ním žije aj kamarát, ktorý má v byte samostatnú izbu. Na nájomnom za byt sa podieľajú spoločne. Domácnosť je kompletne zariadená novým nábytkom, hygiena v domácnosti je na požadovanej úrovni. Otec uviedol, že spáva v obývačke a pre deti má prichystanú izbu. V uvedenej izbe sa zdržiava najmä mal. P., ktorý ku otcovi chodieval počas víkendov a prázdnin. Mal. P. ku otcovi nechodieval, naposledy u neho bola asi pred polrokom. S dcérou

sa stretol naposledy v E. S. Q. P.. Izba pre deti je zariadená, nachádza sa tam jedna posteľ, rozťahovací gauč, stolík a skrine. Otec uviedol, že je evidovaný ako nezamestnaný cca. 1 rok a poberá dávky v hmotnej núdzi v sume 60,-Eur mesačne. Vyjadril sa, že žije zo svojich úspor z podnikateľskej činnosti, ktorú vykonával v minulosti. Vyživovaciu povinnosť voči deťom neplní, starej matke finančne neprispieva. Uviedol, že deťom kupuje potrebné veci ako napr. školské pomôcky a oblečenie. Nepriaznivá situácia v rodine bola riešená od januára 2016. V uvedenom období boli v rodine realizované rôzne opatrenia SPODaSK, ktoré mali pomôcť riešiť vzniknutú situáciu tak, aby mal. deti zostali v starostlivosti matky Y. F.. O spoluprácu bola požiadaná aj psychologička RPPS P. P. Ď., ktorá s rodinou intenzívne a dlhodobo spolupracovala. V rodine sa situácia na krátky čas zlepšila a deti boli počas tohto obdobia v starostlivosti matky. Počas celého obdobia riešenia nepriaznivej situácie v rodine od januára 2016 až do októbra 2016 otec mal. detí neprejavil záujem o podanie návrhu na zmenu zverenia mal. detí, a nežiadal o zverenie mal. detí do svojej osobnej starostlivosti aj napriek tomu, že o situácii v rodine bol informovaný zo strany detí, starej matky aj úradu. Situácia v rodine sa od vydania uznesenia o neodkladnom opatrení sp. zn. 23P/72/2016 zo dňa 3.11.2016 výrazne nezmenila. Na základe dlhodobo nepriaznivej a veľmi zložitej situácie v rodine, ktorá negatívne vplývala a vplýva na zdravý psychický, fyzický a sociálny vývoj mal. detí kolízny opatrovník navrhuje zveriť mal. deti do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky. Navrhuje tiež upraviť stretávanie sa maloletého P. s otcom. Stretávanie mal. detí s matkou ponecháva na rozhodnutí mal. detí a po dohode matky so starou matkou. Mal. P. má veľmi vážne narušené vzťahy a väzby s oboma rodičmi a odmieta možnosť byť v ich osobnej starostlivosti. Pri rozhodovaní je potrebné a dôležité tiež zohľadniť skutočnosť, že mal. deti majú medzi sebou veľmi blízky súrodenecký vzťah a väzby, ktoré by nemali byť narušené a pretrhnuté. Táto skutočnosť by mohla mať v budúcnosti veľmi nepriaznivý vplyv najmä na mal. P., pre ktorého sestra v súčasnej situácii predstavuje veľkú oporu a životnú istotu.

11.

Súd ďalej prečítal správu psychologičky referátu poradensko-psychologických služieb ÚPSVaR P. zo dňa 11.7.2017, ktorá na žiadosť súdu vykonala konzultáciu s rodičmi a mal. deťmi. Na základe projektívnych metód a štruktúrovaného pohovoru s mal. deťmi konštatovala, že mal. deti chcú byť až do obdobia plnoletosti ponechané v náhradnej osobnej starostlivosti starej matky. Majú k nej vytvorený pozitívny vzťah a oceňujú rodinné prostredie, klud, pokoj, v ktorom sa môžu normálne sústrediť na svoje školské povinnosti a každodenný život. Mrzí ich charakter prevládajúcich vzťahových väzieb medzi rodičmi a starou matkou a nestotožňujú sa s vyjadreniami rodičov na adresu starej matky ako napr. jej zištný motív NOS. To, že bývajú so starou matkou vnímajú ako „záchranu“. Život v rodinnom dome v P. spájajú s obavami a pocitom stresu a napätia. Radi by bývali spolu s matkou, ale nedokážu prijať jej partnerský vzťah. Pripúšťajú pocity smútku, že danú situáciu musia zažívať a riešiť. Stav neistoty vplyva na emocionálne prežívanie najmä u mal. P., ktorý pripustil prítomnosť pocitov napätia, nervozity, nekľudu a stresov, ktoré nepriaznivo ovplyvňujú kvalitu jeho prežívania. Mal. P. i P. vyjadrili jednoznačné želanie zostať v NOS. Obávajú sa, že v prípade zverenia do otcovej starostlivosti, by neskôr museli akceptovať prípadnú striedavú starostlivosť u oboch rodičov. Mal. P. vyjadril záujem len o stretávanie s otcom každý druhý víkend od piatku 16.00 hod. do nedele 18.00 hod. Mal. P. nevyjadrila záujem o úpravu styku s rodičmi. Matka i otec vyjadrovali nesúhlas so zverením detí do NOS. Vyjadrovali nespokojnosť, že stratili výhradné rodičovské postavenie a možnosť neobmedzeného styku s deťmi. Otec vyjadril možnosť v prípade zverenia detí do svojej starostlivosti, že by akceptoval týždenné pobyty detí u starej matky a víkendy by trávili u neho. Po realizácii poradenského procesu, ktorý mal párový i rodinný charakter možno konštatovať, že vzhľadom na odlišné, rovnako silné postoje všetkých zúčastnených nedošlo k nájdeniu optimálneho riešenia. Z psychologického hľadiska sa javí vhodné brať do úvahy popísané emocionálne prežívanie mal. detí, pretože má dopad na kvalitu ich terajšieho života a ovplyvňuje ich postoje voči zvereniu a úprave styku s rodičmi. Z uvedeného dôvodu je vhodné viesť rodičov a starú matku k zmene vzťahových kvalít medzi sebou, aby nedochádzalo k vyostrovaniu situácií a znižovaniu ich autority. Viesť rodičov a starú matku k spracovaniu minulosti, ktorá by im nebránila v efektívnej kooperácii a komunikácii. Pri rozhodovaní o zverení detí brať do úvahy zachovanie súrodeneckej väzby, ktorá javí črty citového puta, pomoci, podpory a porozumení. Rodičia boli upozornení na riziká možnej traumatizácie mal. detí, možný výskyt ich neadekvátneho správania, prípadne na zhoršenie celkového psychosomatického zdravia. Vzhľadom na komplikované vzťahy medzi rodičmi a starou matkou sa javí vhodné súdnoznalecké skúmanie.

12.

Podľa § 45 ods. 1, 2 Zákona o rodine (ďalej len „ZR“), ak to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa, súd môže zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti. Osobou, ktorej možno maloleté dieťa takto zveriť, sa môže stať len fyzická osoba s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktorá má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, osobné predpoklady, najmä zdravotné, osobnostné a morálne, a spôsobom svojho života a života osôb, ktoré s ňou žijú v domácnosti, zaručuje, že bude náhradnú osobnú starostlivosť vykonávať v záujme maloletého dieťaťa. Pri zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti uprednostní súd predovšetkým príbuzného maloletého dieťaťa, ak spĺňa ustanovené predpoklady.

Podľa § 45 ods. 3, 4 ZR, v rozhodnutí súd vymedzí osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, jej rozsah práv a povinností k maloletému dieťaťu. Osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, je povinná vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa v rovnakom rozsahu, v akom ju vykonávajú rodičia. Právo zastupovať maloleté dieťa a spravovať jeho majetok má iba v bežných veciach.

Podľa § 45 ods. 6 ZR, rodičia maloletého dieťaťa vykonávajú práva a povinnosti vyplývajúce z rodičovských práv a povinností len v rozsahu, v akom nepatria osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti.

Podľa článku 5 veta prvá ZR je záujem maloletého dieťaťa prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú.

13.

Súd pri svojom rozhodovaní vychádzal z citovaných ustanovení zákona. Na základe zhodnotenia vykonaných dôkazov jednotlivo a vo vzájomných súvislostiach dospel k záveru, že sú splnené zákonné podmienky na rozhodnutie o zverení mal. detí P. a P. F. do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky B. F.. V konaní bolo preukázané, že rozsudkom Okresného súdu Martin sp. zn. 21P/8/2014 zo dňa X.X.XXXX, právoplatným dňa X.X.XXXX, bolo rozvedené manželstvo rodičov mal. detí, ktoré boli na čas po rozvoде zverené do osobnej starostlivosti matky. Otec P. F. sa zaviazal platiť výživné vo výške 40,-Eur mesačne na mal. P. a 30,-Eur mesačne na mal. P., so splatnosťou do 20-teho dňa v mesiaci vopred k rukám matky. Na tunajšom súde sa tiež viedlo pod sp. zn. 6P/80/2016 konanie o návrhu starej matky B. F., A.. XX.X.XXXX, na zverenie mal. detí do jej náhradnej osobnej starostlivosti, pričom konanie bolo uznesením č.k. 6P/80/2016-91 zo dňa 29.9.2016 zastavené po späťvzatí návrhu. Navrhovateľka vzala svoj návrh späť z dôvodu, že mal. deti sa vrátili do domácnosti matky - mal. P. dňa 25.4. a mal. P. dňa 7.8.2016. Podľa správy ÚPSVaR zo dňa 23.9.2016 (nachádzajúca sa na č.l. 89 - 90 spisu sp. zn. 6P/80/2016) došlo postupne v období od mája 2016 k zlepšeniu vzťahov v rodine matky, a to po opakovaných individuálnych i párových stretnutiach s psychologičkou RPPS. Po niekoľkých mesiacoch od návratu detí do domácnosti matky sa situácia opätovne výrazne zhoršila, čo viedol k podaniu návrhu zo strany ÚPSVaR P., pracovisko S. S. na nariadenie neodkladného opatrenia - odovzdania mal. detí do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky. Vzhľadom na dôvody, ktoré z návrhu OSPODaSK vyplynuli, súd návrhu vyhovel a zároveň na podnet orgánu začal konanie z úradnej povinnosti. Mal. deti P. a P. F. bývajú od obdobia nariadenia neodkladného opatrenia v spoločnej domácnosti u starej matky. Ako preukázali správy zo sociálneho prieskumu, stará matka má v mieste bydliska vytvorené priaznivé podmienky na zabezpečenie starostlivosti o deti, tieto tu majú vlastnú izbu, osobné veci i školské potreby. Ohľadne jej starostlivosti o maloletých neboli zistené žiadne negatívne poznatky. Podľa § 43 ods. 1 ZR, maloleté dieťa má právo vyjadriť samostatne a slobodne svoj názor vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. V konaniach, v ktorých sa rozhoduje o veciach týkajúcich sa maloletého dieťaťa, má maloleté dieťa právo byť vypočuté. Názoru maloletého dieťaťa musí byť venovaná náležitá pozornosť zodpovedajúca jeho veku a rozumovej vyspelosti. Súd na pojednávaní mal. detí vypočul a tieto boli zároveň opakovane vypočuté kolíznou opatrovníčkou. Vyjadrenia a názory maloletých sú v podstate jednoznačné v tom, že sa v domácnosti u starej matky cítia dobre, bezpečne a chcú u nej zostať i naďalej. Naopak situáciu v domácnosti matky vnímali ako veľmi nepriaznivú, dokonca až ohrozujúcu ich bezpečnosť, či psychickú integritu. Okrem požívania alkoholu v domácnosti matky, a to i samotnou matkou, im dlhodobo prekážalo najmä spolužitie s jej partnerom F. Y., ktorý sa podľa nich správal nevyspytateľne, niekedy až agresívne. Mal. P. napr. uviedla, že ju partner matky chytil za vlasy a ťahal až k zemi. Medzi matkou a partnerom podľa nich dochádza ku konfliktom, hádkam, najmä keď požívajú alkohol. Vzťahy maloletých s matkou sú veľmi vážne narušené, čo je zrejmé aj zo skutočnosti, že od času odchodu detí z P., do doby rozhodnutia súdu, čo je vyše 8 mesiacov, sa matka s mal. deťmi v podstate

nestretáva, ani ich nekontaktuje, s výnimkou občasných telefonátov s mal. P. Sama vypovedala, že mal. P. stretla napr. pred nemocnicou v P., keď išiel na bicykli, ale ho nevolala k sebe. Podľa nej deti odišli iba z toho dôvodu, že u starej matky si môžu robiť čo chcú a nejaké vážnejšie problémy vo výchove a starostlivosti napriek zisteným skutočnostiam nepripúšťala. Ako matka sa nechce pred deťmi ponížiť, prosí sa o to, aby sa mohla s nimi stretnúť. K tomu ešte možno doplniť, že podľa vyjadrení starej matky, určite by deťom v stretnutí s matkou nebránila, však umožňuje aj styk otca s mal. P. Matke maloletých posielala sms správy, kde ju oslovila, aby sa o veci porozprávali, takisto že sa môže stretnúť s deťmi, no táto v podstate reagovala len tak, že sa vyprosovať nebude a posielala rôzne vulgárne a urážlivé sms-ky. Z uvedeného bez pochybností vyplýva, že sa jedná o problém dlhotrvajúci a nejde len o krátkodobé narušenie vzťahov.

14.

Čo sa týka pomerov na strane otca, tento súdu dňa 5.6.2017 t.j. v deň jedného z pojednávaní doručil návrh na zverenie mal. detí do svojej osobnej starostlivosti, pričom na pojednávaniach sa vyjadroval aj k otázke možnosti zveriť maloletých do striedavej osobnej starostlivosti rodičov. Súd tento návrh vzhľadom na zásadu hospodárnosti konania ako i potreby vykonania ďalšieho dokazovania vylúčil na samostatné konanie. Otec síce pred súdom prejavuje záujem o zverenie mal. detí do svojej osobnej starostlivosti, avšak jeho reálne úkony a správanie tomuto deklarovanému záujmu nezodpovedajú. Už na začiatku konania v podstate znemožnil kolíznej opatrovníčke prešetrovanie pomerov v mieste jeho bydliska, nakoľko adresu bytu, v ktorom býva zatajoval a túto oznámil až súdu na druhom pojednávaní dňa 24.4.2017. Následne zasa nezabezpečil predloženie nájomnej zmluvy, hoci tvrdí, že byt má v prenájme, za ktorý platí nájomné 200,-Eur mesačne. Byt má mať prenajatá i ďalšia osoba H. Y., o ktorom otec tvrdí, že platí rovnaké nájomné 200,-Eur mesačne. Otec doložil potvrdenia o vklade peňažných prostriedkov v hotovosti na bankový účet X. X., Y.X., podľa ktorých platil čiastky od 200 do 410,-Eur mesačne, ktoré majú byť úhradou na nájomné. Otec doposiaľ nepreukázal kto je prenajímateľom bytu, ani skutočnosť, či stále má uzavretú platnú nájomnú zmluvu, prípadne na akú dobu. Súdu neboli preukázané ani skutočné zárobkové a majetkové pomery otca. Tento je evidovaný ako uchádzač o zamestnanie na ÚPSVaR P. od 23.5.2016. Dávky v hmotnej núdzi poberal v období augusta až októbra r. 2016. Mal podanú žiadosť o invalidný dôchodok, ktorá mu bola zamietnutá. Opakovane ku svojim pomerom vypovedal, že nemá žiaden príjem, pričom nájomné i ďalšie výdavky uhradza z úspor, ktoré má ešte z obdobia, kedy vykonával podnikateľskú činnosť. Naproti tomu zasa potvrdil informáciu, že má nedoplatky na zdravotnom a sociálnom poistení z obdobia podnikania. Podľa svojho vyjadrenia nemá úspory na žiadnom účte, ale u seba. Skutočnosť, či by bol prípadne spôsobilý zabezpečiť podmienky bývania a výživy mal. detí do budúcnosti otec doteraz vierohodne nepreukázal. Podľa vyjadrení mal. detí, tieto s prípadným zverením do osobnej starostlivosti otca nesúhlasili. Mal. P. sa s otcom stretáva iba minimálne, mimo jeho bydliska napr. v reštaurácii. Ku svojmu vzťahu k otcovi sa vyjadřila tak, že o stretávanie s ním nemá záujem aj z toho dôvodu, že hovorí len rôzne klamstvá, pretvaruje sa aj pred bratom, vymýšľa si. Mal. P. uvádzal, že s otcom sa chce stretávať, majú dobré vzťahy, ale napriek tomu chce zostať u starej matky. Otec aj predtým, kým maloletí bývali u starej matky, sa o neho zaujímal, no tú situáciu u matky s jej partnerom nejakým spôsobom nemal záujem riešiť.

15.

Vychádzajúc zo základných zásad rodinného práva musí rozhodnutie súdu vždy zohľadňovať najlepší záujem maloletých detí. Súd pri posudzovaní najlepšieho záujmu mal. detí hodnotil jednotlivé kritériá, ktoré sú definované v článku 5 Zákona o rodine, a to najmä úroveň starostlivosti o dieťa, bezpečie dieťaťa, ako aj bezpečie a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava, ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa, ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do jeho dôstojnosti a ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do duševnej, telesnej a citovej integrity osoby, ktorá je dieťaťu blízkou osobou, podmienky na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvomi rodičmi, súrodencami a s inými blízkymi osobami, využitie možných prostriedkov na zachovanie rodinného prostredia dieťaťa, ak sa zvažuje zásah do rodičovských práv a povinností. Podľa presvedčenia súdu po zohľadnení uvedených kritérií, názorov mal. detí ako i pomerov na strane rodičov a starej matky je zverenie mal. detí do náhradnej osobnej starostlivosti za súčasného stavu v ich najlepšom záujme. Súd zamietol návrhy na ďalšie dokazovanie vypracovaním znaleckého posudku, nakoľko mal za to, že vykonané dôkazy poskytujú dostatočný podklad pre rozhodnutie súdu. Doplnenie dokazovania opätovnými výsluchmi mal. detí ako aj psychologickým vyšetrením by podľa súdu viedlo len k ďalšiemu prehľbovaniu napätia medzi účastníkmi a k predĺžovaniu obdobia neistoty, čo ako vyplynulo aj z obsahu správy psychologičky RPPS, nepriaznivo vplýva na emocionálne prežívanie detí a zhoršuje kvalitu ich života. Navyiac pokiaľ by v

budúcnosti vznikla nevyhnutná potreba nariadenia znaleckého dokazovania, toto môže byť realizované v rámci konania o návrhu otca na zverenie mal. detí do jeho osobnej starostlivosti.

16.

Podľa § 45 ods. 6 Zákona o rodine majú rodičia právo stykať sa s maloletým dieťaťom, ktoré bolo zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Ak sa s osobou, ktorej bolo maloleté dieťa takto zverené, nedohodnú o výkone tohto práva, rozhodne na návrh niektorého z rodičov alebo tejto osoby súd. Súd v zmysle tohto zákonného ustanovenia upravil styk otca s mal. synom P. F., A.. XX.X.XXXX v rozsahu každý páry víkend v kalendárnom roku v čase od piatku od 16.00 hod. do nedele do 18.00 hod. nepretržite. Úpravu styku s maloletým navrhoval otec, pričom stretávanie so synom navrhol upraviť i kolízny opatrovník. Mal. P. o stretávanie s otcom prejavuje záujem, chodí ku nemu pravidelne a doposiaľ u neho zväčša trávil víkendy. Rozsah styku v podstate zodpovedá doterajšiemu stretávaniu otca s maloletým ako vyplynulo z výpovedí účastníkov. Pokiaľ ide o stretávanie otca s mal. P. resp. úpravu styku matky, takúto úpravu účastníci nenavrhovali. Právo styku rodičov s mal. deťmi samozrejme zostáva zachované, pričom úprava styku súdnym rozhodnutím vždy predstavuje len určitý minimálny rámec.

17.

Podľa § 45 ods. 7, 8, vyživovacia povinnosť rodičov voči maloletému dieťaťu rozhodnutím súdu podľa odseku 1 nezaniká. Súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti určí rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať maloletému dieťaťu výživné rozsah ich vyživovacej povinnosti a súčasne im uloží povinnosť, aby počas trvania náhradnej osobnej starostlivosti, najdlhšie však do dovŕšenia plnoletosti dieťaťa, poukazovali výživné úradu práce, sociálnych vecí a rodiny.

Podľa § 62 ods. 1,2 Zákona o rodine (ďalej len "ZR"), plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Podľa § 62 ods. 4, 5 ZR, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa § 75 ods. 1 ZR, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Podľa § 77 ods. 1 ZR, právo na výživné sa nepremičuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov späťne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

Podľa § 81 ods. 1 ZR, ak súd rozhodne o umiestnení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, pestúnskej starostlivosti, o nariadení ústavnej starostlivosti alebo o uložení ochrannej výchovy, upraví aj rozsah vyživovacej povinnosti rodičov alebo iných osôb povinných poskytovať maloletému dieťaťu výživné.

18.

Pri rozhodovaní o výške výživného súd zohľadňoval jednak pomery na strane rodičov a starej matky, ako aj oprávnené potreby a vek mal. detí. Súd mal preukázané, že mal. P. F. je žiakom Základnej školy U. O. v P., kde ukončil 7. triedu. Do školy dochádza autobusom. Mal. P. je študentkou Strednej odbornej školy obchodu a služieb v P. - U., pričom ukončila 1. ročník. Náklady na maloletých sú najmä strava, oblečenie, hygienické potreby, cestovné do školy, obedy, školské pomôcky a poplatky, náklady na školské výlety, mobilné telefóny a pod.. Nejaké osobitné či mimoriadne výdavky napr. súvisiace so zdravotnou starostlivosťou či záujmovými činnosťami detí účastníci neuvádzali. Stará matka však v tomto smere poukázala, že jej vznikli vysoké výdavky na oblečenie a obutie detí, keď prišli do jej

domácnosti, vzhľadom na to, že im matka nabalila iba nevyhovujúce oblečenie a žiadnu obuv. Stará matka B. F. poberá starobný dôchodok vo výške 394,30,-Eur mesačne a opatrovateľský príspevok 92,-Eur mesačne. Za byt uhrádza platby do bytového spoločenstva 200,-Eur mesačne, elektrinu 27,50,-Eur mesačne, plyn 11,-Eur štvrťročne, televíziu P. 25,-Eur mesačne, daň a miestne poplatky za komunálny odpad. Matka Y. F. je od 18.1.2016 zamestnaná v spol. S. H., X..H..E., P. ako operátor - obsluha stroja. Podľa správy zamestnávateľa dosiahla priemernú čistú mzdu za rok 2016 v sume 476,-Eur mesačne a za prvé štyri mesiace roku 2017 v sume 581,50,-Eur mesačne. Býva stále v P.E., pričom v spoločnej domácnosti s ňou žije i priateľ F. Y., ktorý má pracovať u rovnakého zamestnávateľa ako matka. Ďalej potvrdila, že má i príjem z prenájmu domu 250,-Eur mesačne, ktorý bol kupovaný na hypotéku, pričom vlastne z prenájmu je platená hypotéka. Príjem z prenájmu je zdanený. Svoje mesačné výdavky na bývanie uvádzala 142,-Eur plyn, 35,-Eur elektrina, 15,-Eur T. TV, 15,-Eur internet, 40,-Eur telefóny E. (čo zahŕňalo i platby za mal. deti). Ďalej uvádzala náklady na cestovné do práce, hypotéku 250,-Eur, pôžičku F., daň z nehnuteľností a poplatky za komunálny odpad. Ako súd uvádzal v odseku 14/ odôvodnenia, otec je evidovaný ako uchádzač o zamestnanie na ÚPSVaR P. od 23.5.2016. Dávky v hmotnej núdzi ani iné preukázateľné príjmy v súčasnosti nepoberá. Vypovedal, že za nájom 3-izbového bytu, v ktorom býva ešte s jedným nájomcom platí nájomné vo výške 200,-Eur mesačne, pričom má úspory z obdobia, kedy vykonával podnikateľskú činnosť. V akej výške má mať usparené peňažné prostriedky doposiaľ žiadnym spôsobom nepreukázal.

19.

V zmysle ustanovení Zákona o rodine sa na výžive dieťaťa musia podieľať obidvaja rodičia pomerne, podľa svojich možností, schopností, zárobkových a majetkových pomerov. Súd pritom zohľadňuje aj celkovú životnú úroveň rodičov, na ktorej má dieťa právo primerane sa podieľať. Po zohľadnení všetkých rozhodujúcich skutočností súd určil výživné zo strany rodičov vo výške 100,-Eur mesačne na mal. P. a 70,-Eur mesačne na mal. P.. Výška výživného podľa záveru súdu zodpovedá súčasným pomerom, možnostiam, schopnostiam, zárobkovým pomerom rodičov ako aj veku a odôvodneným potrebám mal. detí. Čo sa týka matky, táto je zamestnaná, dosahuje pravidelný príjem a navyše má aj príjem z prenájmu nehnuteľnosti. Na nákladoch spoločnej domácnosti sa môže primerane podieľať i partner matky, ktorý s ňou dlhodobo žije. Rovnako na strane otca podľa záveru súdu existujú možnosti a schopnosti platiť určené výživné. Otec síce tvrdí, že nemá žiaden príjem a všetko si platí z úspor, no podľa výpovedí mal. detí má pracovať, a to zrejme bez zmluvy, čo samozrejme nepriznal. Táto skutočnosť sa javí ako vierohodná i vzhľadom na to, že otec má nedoplatky na povinných odvodoch do zdravotného a sociálneho poistenia a vedú sa voči nemu exekúcie. Vypovedal, že má peňažné prostriedky - úspory v nekonkretizovanej výške. Súd výživné určil od právoplatnosti uznesenia o nariadení neodkladného opatrenia č.k. 23P/72/2016-21 dňa 6.12.2016, v ktorom čase sa už mal. deti nachádzali v starostlivosti starej matky. Od tohto času, až do doby vyhlásenia rozhodnutia rodičia na výživu maloletých žiadnym peňažným plnením neprispievali. Obidvom rodičom potom vznikli nedoplatky na výživnom za obdobie od 6.12.2016 do konca mesiaca júl 2017 tzn. za 7 mesiacov a 26 dní, čo predstavuje po zaokrúhlení sumu 783,90,-Eur u mal. P. [(100,-Eur : 31 dní = 3,23,-Eur/denne x 26 dní) + (7 x 100,-Eur)] a 548,70,-Eur u mal. P. [(70,-Eur : 31 dní = 2,26,-Eur/denne x 26 dní) + (7 x 70,-Eur)]. Nedoplatok na výživnom súd obom rodičom s poukazom na ust. § 232 ods. 4 CSP povolil zaplatiť v splátkach po 30,-Eur mesačne splatných spolu s bežným výživným na každé dieťa zvlášť s tým, že omeškanie so zaplatením niektorej splátky bude mať za následok splatnosť celého plnenia. S poukazom na ust. § 45 ods. 8 ZR súd určil splatnosť výživného na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny P..

20.

Podľa § 37 ods. 2 ZR, ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd môže rozhodnúť o uložení týchto výchovných opatrení :

- a) vhodným spôsobom napomenie maloleté dieťa, jeho rodičov a iné fyzické osoby, ktoré svojím správaním ohrozujú alebo narušujú jeho riadnu výchovu,
- b) určí nad výchovou maloletého dieťaťa dohľad; dohľad vykonáva najmä za súčinnosti orgánu sociálnoprávnej ochrany detí, obce, školy, neštátnych subjektov a zariadenia, v ktorom je maloleté dieťa umiestnené,
- c) uloží maloletému dieťaťu obmedzenie v rozsahu potrebnom na predchádzanie a zabraňovanie škodlivým vplyvom, ktoré môžu ohroziť alebo narušiť jeho priaznivý vývin; dodržiavanie uloženého obmedzenia sleduje najmä za súčinnosti obce,
- d) uloží maloletému dieťaťu a jeho rodičom povinnosť podrobiť sa sociálnemu poradenstvu alebo inému odbornému poradenstvu.

21.

S poukazom na citované ustanovenia zákona súd uložil rodičom mal. detí povinnosť podrobiť sa odbornému poradenstvu na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny P., Referát poradensko-psychologických služieb, a to na párových stretnutiach rodičov (v prípade potreby aj za účasti mal. detí), v počte najmenej 12 v období 1 roka od právoplatnosti tohto rozhodnutia, že ÚPSVaR P. bude súdu predkladať štvrťročne v písomnej forme správy o priebehu odborného poradenstva. Súd považoval za vhodné a potrebné nariadiť výchovné opatrenie, vzhľadom na okolnosti, ktoré vyplynuli z vykonaného dokazovania. Účelom výchovného opatrenia má byť najmä zlepšenie spolupráce rodičov navzájom, nadviazanie aspoň minimálnej spolupráce a konštruktívnej komunikácie so starou matkou B. F., ale aj určité znovuobnovenie narušeného vzťahu medzi rodičmi a mal. deťmi. Na základe podaných správ súd vyhodnotí, či bol účel výchovného opatrenia splnený. Zároveň súd podľa § 45 ods. 9 Zákona o rodine najmenej raz za šesť mesiacov zhodnotí v súčinnosti s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí, príp. s inými osobami, ktoré sú oboznámené s pomermi mal. detí, výkon náhradnej osobnej starostlivosti, najmä kvalitu starostlivosti a skutočnosť, či sú reálne predpoklady, aby osobnú starostlivosť o mal. deti mohli zabezpečiť rodičia.

22.

Podľa § 57 CMP, o povinnosti nahradiť trovy konania, ak nejde o trovy konania štátu, rozhoduje súd len na návrh. O trovách konania súd rozhodol s poukazom na § 52 CMP tak, že účastníkom nepriznal nárok na náhradu trov, nakoľko nezistil žiadne okolnosti, ktoré by odôvodňovali priznanie náhrady trov konania, ani žiaden z účastníkov náhradu trov konania nežiadal priznať.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať písomne odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom podpísaného Okresného súdu Martin na Krajský súd v Žiline, štvormo (§ 362 CSP).

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 127 ods. 1 CSP - ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) - (§ 363 CSP).

Podľa § 365 ods. 1 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 62 ods. 1 CMSP odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Podľa § 62 ods. 2 CMP odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Podľa § 63 CMP v odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia (§ 370 a nasl. CMP).